EM-POW-ERED BY JES

De kracht van vrijwilligerswerk

JES is een jeugdorganisatie met meer dan 30 jaar ervaring op de teller. De stad is onze biotoop, onze medewerkers zijn actief in Antwerpen, Brussel en Gent.

De JES-werkingen vertakken zich naar tal van domeinen die kinderen en jongeren aanbelangen. In vele gedaanten duiken we op: als een opleidingsorganisatie voor werkzoekende jongeren, als een organisator van stadsverkenning en stadsavontuur, een productiehuis voor stedelijke jeugdcultuur, een opleidingscentrum voor jeugdwerkers en zoveel meer ...

In welk domein je ons ook ontmoet, de volgende uitgangspunten staan centraal:

- JES werkt **competentiegericht**: we gaan aan de slag met het talent van jongeren en we hebben oog voor de ontwikkeling van hun competenties.
- JES werkt **participatief**: jongeren zijn zelf aan zet. Ze bepalen zelf waar ze willen uitkomen en hoe we dat samen voor mekaar kunnen krijgen.
- JES werkt **geïntegreerd**: waar dat kan slaan we bruggen tussen de 'levensdomeinen' waarin jongeren zich bewegen.
- JES werkt **vindplaatsgericht**: in plaats van te wachten tot jongeren tot bij ons komen, is JES aanwezig op plaatsen waar jongeren zich bevinden en elkaar ontmoeten.
- JES werkt **beleidsgericht**: JES wil samen met jongeren een hoofdrol spelen in het debat over jong zijn in de stad, om zo onze steden jeugdvriendelijker te maken.

Op www.jes.be vind je een overzicht van onze activiteiten.

Empowered by JES

De kracht van vrijwilligerswerk

De biotoop van JES, dat is de stad. Een plek waar JES altijd nieuwe mogelijkheden en kansen ziet, die tegelijkertijd uitdaagt en aanzet om vernieuwend te zijn. Het is een plek waar dromen uitkomen en talenten benut worden. De stad van vandaag wordt steeds groter, jonger en meer divers. Deze trends brengen de nodige uitdagingen met zich mee. Zeker in de stadswijken waar JES actief is staat de publieke ruimte steeds meer onder druk, neemt de armoede toe en schiet het vrijetijdsaanbod tekort. Bovendien slaagt het onderwijs er niet in om aansluiting te vinden bij een deel van de stedelijke jongeren. De jongeren die zonder diploma uitstromen uit het onderwijs hebben het vervolgens moeilijk op de arbeidsmarkt. JES is niet blind voor deze stedelijke realiteit. In samenwerking met partners en overheden willen we werken aan verbeterde voorzieningen voor onze doelgroep op het vlak van opleiding, werk, vrije tijd ...

De belangrijkste focus van JES en haar medewerkers ligt evenwel elders. We willen vooral jongeren laten ervaren wat ze zelf kunnen realiseren en hoe ook zij kunnen wegen op het stedelijk beleid. De stad, haar uitdagingen en de publieke ruimte gebruiken we als hefboom. Maar liefst 400 jonge vrijwilligers nemen vandaag een engagement op bij JES, en hun aantal neemt toe.

Meer dan ooit staat de jongere, met zijn drijfveren en talenten, centraal in de missie en visie van JES. En dat weerspiegelt zich ook in de manier waarop met vrijwilligers gewerkt wordt. Samen met de jonge vrijwilligers brengt JES een positief verhaal dat de vrijwilliger, de buurt en de samenleving versterkt. Jongeren worden steeds meer mede-eigenaar van de buurt, stad en de samenleving waarin ze opgroeien. Zo bouwt JES samen met jongeren aan een sterke en duurzame stedelijke samenleving want: **jongeren maken de stad**!

In deze publicatie beschrijven we de manier waarop JES aan de slag gaat met vrijwilligers, maar bovenal laten we de vrijwilligers zelf aan het woord. Zij kunnen als geen ander vertellen hoe dat in zijn werk gaat en wat dat nu betekent, vrijwilliger zijn bij JES. Met deze publicatie willen we anderen inspireren en bijdragen aan een versterkt (stedelijk) vrijwilligerswerk en vrijwilligersbeleid. En we zetten al onze JES-vrijwilligers zo ook eens graag in de bloemetjes, want JES zou JES niet zijn zonder haar vrijwilligers!

Het werk van JES met vrijwilligers is zo oud als de organisatie zelf. Al meer dan 30 jaar maken jongeren het verschil door zich in te zetten als vrijwilliger in één van de JES werkingen in Antwerpen, Gent en Brussel. We hadden de jonge vrijwilligers in de jaren '80 nodig om JES op de kaart te zetten met enkele grote evenementen, we bouwden met hen een Brusselse avonturenzaal, vrijwilligers werden cursusgever in onze opleiding van nieuwe jeugdwerkers ...

Wanneer JES eind jaren '90 van start gaat in Antwerpen, zien we daar al snel een nieuw vrijwilligersprofiel opduiken. Het gaat om jongeren die rechtstreeks uit de doelgroep van de lokale werkingen komen, jongeren waarvoor vrijwilligerswerk in de eerste plaats ook een leerkans is.

Vrijwilligerswerk binnen JES is zo doorheen de jaren geëvolueerd naar **een manier om ons stedelijk publiek te versterken**. Het is een leeromgeving waarin jongeren competenties verwerven en hun talenten ontwikkelen. We zien jongeren verantwoordelijkheden opnemen, hun grenzen verleggen en een duidelijk zichtbaar verschil maken in hun omgeving. Ze worden mede-eigenaar van hun buurt en zelfs stad. JES gelooft dan ook sterk in de kracht van vrijwilligerswerk.

Een volgende stap in het vrijwilligersbeleid van JES is uitzoeken hoe we jonge vrijwilligers kunnen ondersteunen in hun groeiproces tot **stedelijk rolmodel**. We zien steeds meer jongeren die zich op uiteenlopende domeinen versterkt hebben, ondertussen beter weten wat ze willen en kunnen, kiezen voor grotere en bredere engagementen, en mede-eigenaar geworden zijn van de werkingen waar ze ooit als deelnemer instroomden. Zij willen iets terug doen voor de wijk waarin ze zijn opgegroeid en voor de werking waarin ze zichzelf konden ontplooien. Ze willen als coach en als rolmodel iets betekenen voor de volgende generatie(s). JES zien ze als partner om dat engagement waar te maken.Deze jongeren kunnen een duwtje in de rug gebruiken om ook buiten de eigen wijk of werking gehoord en gezien te worden. Als woordvoerder van hun organisatie door het beleid, door werkgevers, media, een breder publiek ...

De JES-vrijwilliger ...

bestaat niet. JES slaagt erin om jongeren uit de grootstad met een sociaal-economisch en cultureel diverse achtergrond te bereiken, warm te maken voor en te versterken door vrijwilligerswerk.

Grofweg worden er **twee vrijwilligersprofielen** bereikt. Enerzijds jongeren die niet uit de lokale werkingen komen. Het zijn vaak twintigers met jeugdwerkervaring en de nodige (technische) vaardigheden. Het zijn voornamelijk hoger geschoolde jongeren, met een stabiele socio-economische achtergrond. Aan de andere kant, maar zeker niet als een tegenpool van de eerste groep, werkt JES met jongeren die een heel traject afleggen binnen de werkingen.

Het zijn jongeren die starten als deelnemer van JES-activiteiten in de wijk, in vele gevallen van kinds af aan. Hoe sterk verschillend de individuele vrijwilligersloopbaan ook kan evolueren, het is bij JES dat ze hun eerste vrijwilligerservaring opdoen. De socio-economische status van deze groep is gemiddeld lager, ze zijn vaker laaggeschoold en (althans in Brussel) in een anderstalige omgeving opgegroeid. Het zijn jongeren die niet afdoende bereikt worden door culturele instellingen, welzijnsvoorzieningen, hoger onderwijs, arbeidsbemiddeling ... De meerderheid van deze vrijwilligers komt via via bij JES terecht of dankzij onze vindplaatsgerichte werkingen. Onze lokale aanwezigheid en bekendheid in informele netwerken is in dat opzicht erg belangrijk.

Waarom worden jongeren vrijwilliger bij JES? Wanneer we JES vrijwilligers bevragen, komen volgende motieven aan het licht:

- jongeren vinden het gewoon leuk om vrijwilligerswerk te doen. Het is een manier om samen te zijn met vrienden en **nieuwe mensen te leren kennen**.
- jongeren willen **'iets terug doen'** voor de wijk
- het **verwerven van ervaring** (die je ook kan meenemen in een cv)
- vrijwilligerswerk biedt **ruimte om te experimenteren**

De rol van een materiële beloning mag je niet onder-, maar ook niet overschatten. Een onkostenvergoeding, gratis vorming of een trui van de organisatie zijn meestal niet de voornaamste drijfveren om een engagement als vrijwilliger op te nemen.

De JES-methode: een aanpak die werkt

Jongeren bereiken is één ding. Ze warm maken voor een activiteitenaanbod een volgende stap. Een engagement als vrijwilliger vloeit hier binnen JES vaak (en wat betreft de jongere bij voorkeur snel) uit voort. Wanneer JES aan de slag gaat met vrijwilligers laten we minder aan het toeval over dan wat de niet-formele setting doet vermoeden. Net als in onze algemene werking gaan we daarbij consequent uit van enkele principes. Hierover lees je telkens meer na elk interview.

R O N

interview

Ronald Selimov

is vrijwillige studiotechnieker

Zijn liefde voor muziek deed Ronald Selimov (17) achter de knoppen van de muziekstudio van JES Antwerpen belanden. Naast zijn passie vindt hij er vooral ook veel vertrouwen terug. *"Ik krijg de sleutel van de studio mee naar huis."*

A L D

“Ideeën waarvan ik dacht dat ze niet mogelijk zouden zijn, hebben we toch gerealiseerd.”

Ronald: "Ik was op zoek naar een studio om mijn eigen muziek op te nemen en te mixen, maar had geen geld. Een vriend tipte me over de muziekstudio van JES. Ik evolueerde stilaan tot vrijwilliger. Nu ben ik studiotechnieker en neem ik op en mix ik hier voor andere mensen. Maar ik blijf ook nog steeds zelf rappen onder mijn artiestennaam RD2. Ik wil constant beter worden en meer kunnen. Ik begon hier op mijn dertiende. Na al die jaren heb ik meer ervaring, maar ik kan ook altijd bij andere vrijwilligers terecht, we leren van elkaar. Dat is voor mij heel belangrijk. Ik wilde vroeger als rapper alles zelf doen, maar nu wil ik meer met anderen samenwerken. En dan is het wel gemakkelijk voor een producer dat je er als artiest zelf iets van kent. Ik wil echt werk maken van muziek. Vroeger wilde ik bekend worden als rapper, maar nu wil ik enkel mijn naam vestigen. Dan kan ik op een bepaalde leeftijd vooral achter de schermen bezig zijn. Geluidstechnieker kan ik ook zijn als ik veertig of vijftig ben. Dan nog rappen, dat staat niet, vind ik (lacht).
Dat is iets voor jongeren."

Het rechte pad

"Dat Desmond (de beroepskracht die de studio begeleidt, red.) er is, is heel belangrijk. Zonder hem zou het uit de hand lopen, hij zorgt dat alles vlot verloopt. We krijgen veel vertrouwen, maar hij kan als beroepskracht ingrijpen als dat nodig is. Hij is sowieso een inspiratie, ook buiten JES vind ik hem een toffe kerel. Hij is een voorbeeld, want hij heeft dezelfde weg gevolgd als wij. Hij was hier ook eerst vrijwilliger. Nu geeft hij ons tips, kan hij ons dingen bijleren en op het rechte pad zetten. Dat gaat verder dan alleen muziek. Ik heb af en toe thuis problemen gehad en hier praat ik over die dingen met Desmond of met Wonne, zijn voorganger."

"Ooit trokken we naar Portugal. We hadden een Portugese studiotechnieker die voorstelde om met een jeugdcentrum in Portugal samen te werken. We gingen naar Lissabon met als doel een liedje en een beat te maken waarop de dames dansten. Dat centrum lag in een arm stuk van Lissabon. We maakten daar dingen mee die je in Antwerpen niet meemaakt, maar de ervaring is belangrijk en het is altijd leuk om mensen te leren kennen. Ik kan daar op blijven terugblikken, ook als ik ooit met

JES of muziek zou stoppen. Het idee om dat te doen kwam van de vrijwilligers. Ik dacht eerst dat naar Portugal gaan echt onmogelijk was. Maar het kon dus wel en later dacht ik: "misschien kan ik ook met een idee komen, bijvoorbeeld om met mensen uit Amerika samen te werken." Het is een soort motivatie, maar je moet ook realistisch nadenken over dingen zoals het budget. Met de vrijwilligers hebben we wel vaker ideeën gehad waarvan

"Ik dacht eerst dat naar Portugal gaan echt onmogelijk was. Maar het kon dus wel en later dacht ik: "misschien kan ik ook met een idee komen"

ik dacht dat ze niet mogelijk zijn, maar we hebben die uiteindelijk toch gerealiseerd. Het is motiverend te weten dat ik met mijn eigen ideeën een kans maak."

Vertrouwen en respect

"Vertrouwen en respect, dat is het belangrijkste wat tussen mensen bestaat. Ik krijg hier bijvoorbeeld de sleutel van de studio mee naar huis." "We gaan toch niet van ons eigen huis iets stelen", zeggen we. Ik krijg op weinig plaatsen zoveel vertrouwen als hier. Op school zien ze me als de stoute en slechte jongen. Maar ik ben zo niet, ik ben een lieve jongen. Zolang mensen met mij correct zijn, ben ik correct met hen. Hier kijken ze voorbij je imago of je naam. Desmond zou jou perfect kunnen uitleggen wie ik echt ben. Maar op school komen ze niet verder dan de typische clichés. Daarom blijf ik hier ook komen. Wonne kwam zelfs met me mee naar school. Toen ik problemen had, belde hij naar school om te zeggen dat ze het niet op de juiste manier aanpakten en niet op de juiste manier met me omgingen. Dat vind ik heel belangrijk, zo'n energie.

Dat moet hij niet doen, dat is zijn werk niet, maar hij is een echte goede mens. Zoiets onthoud ik. Als ik het zou doen, denken ze: "Die praat maar." Maar een volwassene die ook met jongeren werkt, kan wel de school aanspreken."

"Ik krijg vaak te horen dat ik me volwassen gedraag vergeleken met leeftijdsgenoten. En dat komt, denk ik, omdat ik hier altijd de jongste was. Tegen mijn vrienden zeg ik soms: "Dat is niet slim als we dat doen." En dan zeggen ze dat ik me echt oud gedraag. Ik krijg dat thuis ook te horen van mijn mama. Ik zie het als een compliment, want voor mij komt dat neer op: "Jij bent eigenlijk wel slim." Als zesjarig ging ik al met mijn oudere broer mee naar de studio, maar toen luisterde niemand naar me. Nu heb ik het gevoel dat mensen naar me luisteren, door wat ik leerde bij JES en doordat ik me volwassener gedraag en ook wat ouder ben geworden. Mijn broer is zes jaar ouder en zei altijd: "Wat heb jij tegen mij te zeggen?" En nu is het andersom: nu moet ik op hem letten als we naar buiten gaan (lacht). Grappig, maar waar."

Coaches

"Wonne en Desmond zijn echte coaches voor mij. Voor degenen die jonger zijn, ben ik dat ook. Als ik tegen een andere zeventienjarige zou zeggen dat hij iets fout doet in de studio, zou die dat verkeerd begrijpen, terwijl ik het goed bedoel. Maar ik kan wel een coach zijn voor degenen die jonger zijn. Als ik ooit de kans krijg, wil ik dit wel als werk doen, want ik vind het leuk. Maar ook omdat ik graag met jongeren praat over de dingen die hen bezighouden, over vertrouwen geven en krijgen, over muziek."

JES plaatst de jongere centraal

Wie aansluit bij de drijfveren en leefwereld van jongeren, krijgt een onmiddellijke betrokkenheid in return. Dit zorgt voor een stevige basis om vrijwilligerstrajecten uit te bouwen. JES kiest er dan ook voor om vanuit de vrijwilliger te vertrekken bij het opzetten van een vrijwilligerstraject: wat wil hij/zij graag realiseren en hoe organiseren we dat best?

We kiezen daarbij resoluut voor een krachtgerichte benadering: de kracht en de mogelijkheden van de jonge vrijwilligers zijn het vertrekpunt, niet hun tekortkomingen. En vrijwilligers moeten in de eerste plaats dingen doen die ze met passie doen, centraal staat de voldoening die de vrijwilliger ervaart.

"Ik krijg op weinig plaatsen zoveel vertrouwen als hier"

- Ronald

Fatima Tarchane

begeleidt meisjeswerking in de Maritiemwijk

Twee tot drie keer per week begeleidt Fatima Tarchane (21) de meisjeswerking van de Molenbeekse Maritiemwijk. *"Ik ben als een grote zus voor de meisjes", zegt Fatima. "Een strenge grote zus"*, lacht groepswerker Taii Oualieddiene, met wie Fatima de meisjeswerking in augustus 2017 opstartte. Vandaag worden de activiteiten druk bezocht door de meisjes uit de buurt en daar is Fatima's gedrevenheid niet vreemd aan.

I M A

“We hebben iets veranderd in deze buurt.”

Fatima: "Vroeger had je geen meisjeswerking in deze buurt. Taii en ik vonden dat daar verandering in moest komen, er was immers nood aan. In het park (het speel- en sportplein naast de lokalen van JES) merkten we dat meisjes de weg naar onze gemengde werking niet vonden. Het waren de jongens die alle aandacht van de begeleiders opeisten. De meisjes bleven wat aan de kant staan, terwijl we willen dat ze zich hier ook goed voelen. Sommige meisjes voelen zich gewoon meer op hun gemak in een meisjeswerking met vrouwelijke begeleiders. We zien nu veel meer meisjes tussen 8 en 14 jaar naar JES komen."

Activiteiten met een doel

"Onze meisjes komen hier spelen, maar we willen ook dat ze iets uit de activiteiten leren. We gaan naar een boerderij, het zwembad of het wetenschappelijk museum. We oefenen circusacts, spelen mee in een toneelstuk, organiseren verschillende ateliers, knutselen en tekenen op glas. We zoeken vaak een doel in onze activiteiten. Zo doen we één keer per week spelletjes waarbij de meisjes hun Frans of Nederlands kunnen oefenen. We plannen culturele activiteiten, want dat doen ze in gezinsverband heel zelden. Ze kennen dat niet, ze horen daar thuis niet van."

"De meisjes komen graag naar de meisjeswerking. Op een dag dat er JES-activiteiten zijn, vertellen ze ons vaak dat het daags voordien zo leeg was in het park, dat ze niets te doen hadden. Op die dagen zitten ze hier gewoon wat met hun ouders. De jongens spelen vaak voetbal, maar de meisjes hebben niet veel meer te doen dan wat rondlopen. Voor mij als vrijwilliger is het heel belangrijk dat ik dit kan doen. Ik voel dat die meisjes – ook al zijn ze nog klein – meer kunnen. Doen we activiteiten, dan vragen we hen of ze zelf ideeën hebben. En die hebben ze. We stimuleren hen om mee te denken. Ook de ouders zijn heel tevreden omdat we activiteiten organiseren voor hun kinderen. Die blijven dan niet thuis of lopen niet rond op straat.

"JES heeft iets veranderd in de buurt"

"Ik voel me als een grote zus, echt waar. Streng? Ja. Maar als ze ruzie hebben of problemen met een ander meisje, dan komen ze altijd bij mij. En dan probeer ik die mee op te lossen. Als er thuis iets is, dan komen ze bij mij. Als een vader wat terughoudend is om zijn dochter naar onze

activiteiten te laten komen, dan bel ik hem op en vraag om haar toch te laten komen. Of ik niet bang ben om zo'n telefoontje te doen? Nee, nee, helemaal niet. Door dit vrijwilligerswerk verbeterde ik mijn competentie om voor een groep staan. Vroeger kon ik dat al goed, maar nog niet zo gemakkelijk en vlot als nu. Nu doe ik het elke week, dat is dus verbeterd."

"In het park merkten we dat meisjes de weg naar onze gemengde werking niet vonden. Het waren de jongens die alle aandacht van de begeleiders opeisten."

"Of ik denk dat ik dit nog lang ga doen, ook als ik ga werken? Ja! Ik ben gestopt met mijn studies marketing, maar ook toen ik nog studeerde, combineerde ik dat met mijn vrijwilligerswerk bij JES en bij vzw Foyer. Daar geef ik nog steeds twee keer per week basis-Nederlands aan vrouwen. Bij JES werken, dat zie ik zeker ook zitten. Als vrijwilliger leer je de organisatie goed kennen. En ik liep hier ook al stages in de administratie toen ik in het secundair zat."

"JES heeft iets veranderd in deze buurt. Het grote probleem in deze wijk is dat kinderen van verschillende gemeenschappen geen contact hebben met elkaar. Naar onze meisjeswerking komen meestal kinderen van Marokkaanse of van Roemeense origine. In het begin speelden ze niet samen, ze kenden elkaar ook helemaal niet. Soms hoorden we de ene zeggen dat de Roemeense meisjes dit en dat zijn en een andere zei dan weer dat de Marokkaanse meisjes zus en zo zijn. Taii en ik hebben er hard aan gewerkt om dat te veranderen. En nu zijn ze vriendinnen. Nu zien ze elkaar hier twee keer per week en willen ze alles van elkaar weten. Als een bepaald meisje niet

komt, vragen de anderen waarom dat zo is. Door de werking zijn de vooroordelen minder groot en kennen ze elkaar beter.
Bij de jongens is dat ook zo."

Gesprekken

"We willen de meisjes ook hun ogen laten openen op vlak van seksualiteit, onderwijs, ... Verschillende meisjes komen uit een cultuur waarin jong wordt getrouwd of waarin verdere studies niet in hun levenspad zitten. We willen hen laten inzien dat er nog iets anders is dan zo jong trouwen. Of trouwen binnen de familie. Hier komen soms vier of vijf meisjes die allemaal familie van elkaar zijn. We proberen hen duidelijk te maken dat het anders kan door erover te spreken. Soms voeren we gesprekken na afloop van een activiteit. We praten met hen over die fundamentele dingen. Het is heel belangrijk dat we dat doen.

"Ik weet niet of de meisjes mij als voorbeeld zien, ik praat bijna niet over mijn eigen leven. Maar soms zien of horen ze iets van mij en nemen ze dat over. Als ik hen zeg dat kauwgom in onze zaal niet mag, vertel ik hen dat ik zelf nooit sjiek, dat ik dat onbeleefd vind. Dat is ook een beetje een voorbeeld zijn. Toen we de meisjeswerking startten, stond ik met Taii voor de deur en nodigden we de meisjes uit. Ze stonden meteen open voor ons. Ze kwamen kijken en vonden het leuk. Daarna informeerden ze naar het uur, brachten hun ouders naar hier en bleven terugkomen. Stap voor stap bouwden we dat op. En nu zijn er in mijn groep meisjes die ik vrijwilliger zie worden."

Toen JES een participatief project opzette met jongeren rond de heraanleg van het Sint-Rémy plein in de Maritiemwijk, merkte JES een grote nood aan sociaal-cultureel werk. Dankzij middelen van de gemeente kan JES er een sportzaaltje uitbaten en aanwezig zijn op het plein.

JES werkt vindplaatsgericht

JES is meestal actief in wijken met een grote, erg jonge en vaak kwetsbare populatie. Het aanbod voor jongeren is er vaak niet bepaald groot. Potentieel zat om een vrijwilligerswerking uit te bouwen, maar dat is geen garantie voor succes.

Om kinderen en jongeren te bereiken en hen warm te maken om deel te nemen aan de JES-activiteiten, is JES aanwezig op de pleinen en in de wijken waar ze zich bevinden en elkaar ontmoeten. We wachten niet tot kinderen en jongeren intekenen op een aanbod, zich melden in één van de werkingen of vragen of ze bij JES vrijwilligerswerk kunnen doen, maar stappen actief op hen af. JES-medewerkers zoeken hen op in hun eigen omgeving en spelen in op waar zij mee bezig zijn en waar hun interesses liggen. Daarbij forceren we niemand, enkel wie zin heeft én nieuwsgierig is, prikkelen we.

Jongeren die actief zijn binnen een werking, worden vaak vrijwilliger. Zodra er in een buurt een vrijwilligersploeg actief is, groeit het aantal vrijwilligers vaak snel. Jongeren zien een positieve dynamiek ontstaan en willen er zelf ook deel van uitmaken. Sociale media en mond-tot-mondreclame spelen dan een belangrijke rol.

JES creëert een veilig kader

Om succesvolle vrijwilligerstrajecten te kunnen uitbouwen, is een omgeving waarin vrijwilligers zichzelf kunnen zijn en zich op hun gemak voelen essentieel. Jeugdwerkers moeten daartoe het vertrouwen van de jongeren (uit de buurt) winnen. Er is nood aan **mentale veiligheid** en **een goede persoonlijke band**. Informeel contact is daarbij erg belangrijk. De jeugdwerker wordt een vertrouwensfiguur, ook met vragen over school, welzijn, werk ... komen de jongeren al snel bij hem/haar terecht.

Er dient voldoende ruimte gemaakt te worden om een vertrouwensband op te bouwen, het is een proces op lange termijn.

"Stap voor stap bouwden we de meisjeswerking op. En nu zijn er in mijn groep meisjes die ik vrijwilliger zie worden."

- Fatima

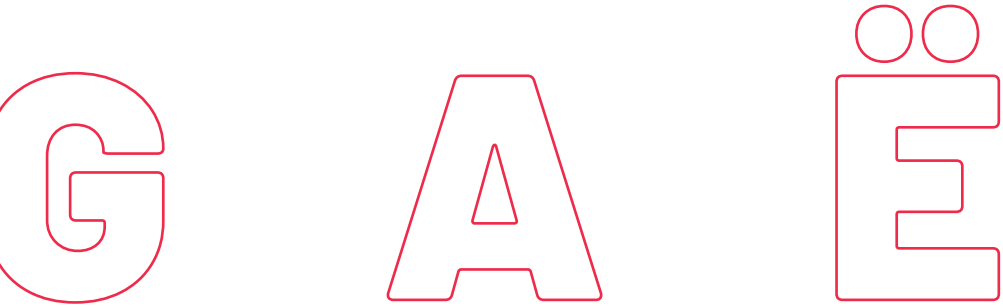

interview

Gaëtan Dufour

is vrijwilliger bij Stadsavontuur en kadervorming

Dat hij bij JES zichzelf constant kan uitdagen is voor vrijwilliger Gaëtan Dufour (32) heel belangrijk. Hij ervaart daarbij de volle ondersteuning door de beroepskrachten van JES. “Ze kennen me en spelen in op wat me boeit. Hier kan ik mijn eigen traject uittekenen.” En dat traject leerde Gaëtan een boel dingen die hij beschouwt als bagage voor de rest van zijn leven.

T A N

“Wat je hier leert, draag je voor altijd mee”

Gaëtan: "Mijn verhaal bij JES begon toen ik een animatorcursus wilde volgen. Ik was zestien en actief op de speelpleinen. Later volgde een hoofdanimatorcursus en bleef ik erg actief in de speelpleinwerking. Op mijn twintigste volgde ik uit interesse een instructeurcursus bij JES en zo begon ik kadervorming te geven. Tijdens de cursussen die ik volgde en daarna zelf gaf, ontdekte ik de klimzaal en het buitenparcours van JES in Brussel. De toenmalige beroepskracht die daar verantwoordelijk voor was, liet me participeren. En zo werd ik ook vrijwilliger bij Stadsavontuur (de werking waaronder het klimparcours valt, red.). Buiten JES begon ik me ook te verdiepen in kadervorming en touwtechnieken. Zelfs de jobs die ik deed, draaiden rond jeugd en vorming."

Vertrouwen

"Door ervaring op te doen en mezelf te blijven verdiepen in kadervorming en touwtechnieken - ik volgde daarnaast nog wat cursussen - kan ik nu zelf vrijwilligers begeleiden. Ik krijg sinds enkele jaren de eindverantwoordelijkheid van de activiteiten waaraan ik deelneem en dat vind ik wel tof. Het vertrouwen dat de beroepskrachten me geven, geeft me een fijn gevoel. Eigenlijk doe ik hetzelfde als zij, maar minder intens. Ik heb de luxe om enkel te doen wat me interesseert, dat is het voordeel van vrijwilliger zijn. En er wordt rekening gehouden met wat ik graag doe. Er zijn reflectiemomenten met vrijwilligers: wat wil je nog doen? Wat wil je nog bijleren? Wat zie je nog zitten? Dat is de kracht van het vrijwilligerswerk bij JES. Ik denk dat het erkennen van dat ruilmotief (wat vrijwilligers motiveert om zich in te zetten, red.) heel belangrijk is."

"De interesse in het klimmen is hier gegroeid. Als begeleider is het fijn te weten dat je elke situatie in het klimparcours kan oplossen. Dat heb ik hier geleerd. Ik ben van nature wel zelfzeker, maar hier heb ik met vallen en opstaan geleerd om dat in bijna elke situatie te zijn. Dat is typisch voor JES: je leert de dingen op een ervaringsgerichte manier. Loop tegen de muur en probeer het nog eens. Dat heeft zeker gewerkt bij mij. Die aanpak is niet altijd evident, maar zolang je ondersteuning krijgt, werkt het. Ik vind het fijn dat je als vrijwilliger de ruimte krijgt om te experimenteren. Ik heb toen in de klimzaal zelf een route gebouwd. "Hier is het materiaal, doe maar", zei Jelle, de verantwoordelijke voor Stadsavontuur. Dat vertrouwen en die vrijheid om te experimenteren, dat geeft me een fantastisch gevoel. Zo kan je jezelf en je talenten ontdekken. Het potentieel wordt uit je gehaald en je wordt gestimuleerd om er iets mee te doe. Vrijwilligers en beroepskrachten kunnen hier ook

van elkaar leren. Leer ik in een cursus nieuwe touwtechnieken of methodieken, dan kan ik die hier met de beroepskrachten delen. Als vrijwilliger maak je deel uit van de ploeg en word je met open armen ontvangen. Alle medewerkers delen een open, neutrale kijk, met heel weinig vooroordelen. Dat geeft meteen het gevoel dat je erbij hoort. "

"Het is dankzij JES en mijn passie voor touwtechnieken die daar groeide, dat ik drie jaar geleden besliste om boomverzorger te worden."

Sinterklaas belt de brandweer

"Het is dankzij JES en mijn passie voor touwtechnieken die daar groeide, dat ik drie jaar geleden besliste om boomverzorger te worden. Ik heb geen seconde spijt gehad van die keuze en werkte twee jaar in die sector. Bij JES doe ik nog steeds dingen die me uitdagen, zoals rappels van gebouwen. Dan moet je echt nadenken hoe je het aanpakt. Zoals de keer toen ik verkleed als brandweerman drie zwarte pieten moest redden die vastzaten op het dak van een school. Alle kindjes keken vanop de speelplaats omdat Sinterklaas ongerust was en de brandweer had gebeld (lacht). Als het mogelijk is, dan doen we dat gewoon."

"Ik ken sommige beroepskrachten van toen ze nog medevrijwilligers van me waren. Hun goesting en enthousiasme inspireerden me in die beginjaren. Ondertussen zijn het al jaren zeer goede vrienden en dat schept een heel speciale band. Maar de gasten die pas beginnen, krijgen even veel respect. Eigenlijk hoop ik stiekem dat ik op mijn beurt ook die inspiratie kan zijn voor andere vrijwilligers. Ik ben hier al even bezig, misschien beseffen ze daardoor hoe waardevol ervaring kan zijn en hoe al die

verworven competenties positief zijn voor de rest van je leven. Want alles was je leert, blijft. Dat raak je nooit kwijt. Intussen heb ik heel wat geleerd en draag ik dat mee voor de rest van mijn leven. Ik denk dat dat een cadeau is dat je niet mag onderschatten, maar waar veel mensen niet bij stilstaan. Die elders verworven competenties krijgen veel aandacht in de werking van JES. Je ziet dat bijvoorbeeld in het speciaal traject dat sommige gasten hier volgen omdat ze van school zijn gestuurd. Maar eigenlijk is dat voor alle vrijwilligers zo."

Cyclus stopt nooit

"Hoe ik veranderd ben in mijn jaren bij JES? Ik denk dat ik altijd mezelf ben gebleven. Maar door zo vaak stil te staan bij afgelopen activiteiten of vormingsmomenten en elkaar te evalueren, krijg je ook een beter zicht op je werkpunten en kwaliteiten en hoe je daar iets mee kan doen. Ik had vroeger een heel grote mond, was heel luidruchtig en hyperactief. Ondertussen is dat fel verbeterd, als je het bekijkt vanuit een negatief standpunt. Maar dat is ook mijn kwaliteit, ik ben degene die de boel levendig houdt. Je staat vaak stil bij jezelf en dat helpt je om te groeien en de dingen waar je het moeilijk mee hebt, aan te pakken. Nadat je een cursus gaf, bepaal je wat je werkpunten zijn voor de volgende cursus. De cursus daarna probeer je daar iets mee te doen, iets constructiefs. En aan het einde van de tweede cursus ga je opnieuw evalueren. Die cyclus stopt nooit, maar evolueert wel constant. Ook dat is ervaringsgericht leren waar JES zoveel aandacht voor heeft."

"Eigenlijk ben ik al de helft van mijn leven bij JES ... Schandalig (lacht). Ik heb hier veel medewerkers zien komen en gaan en JES als organisatie zien evolueren en groeien. Dat voelt soms raar, maar ook wel fijn omdat ik me hier thuis voel. Er zijn nog altijd gekende gezichten, soms wijzigen enkel de functies. Ik kom mensen van vroeger af en toe tegen in de sector, ook als ze bij een andere organisatie werken. Waar ik nu werk – bij een organisatie die werkt met minderjarige vluchtelingen – werken ook ex-werknemers van JES. Maar ook bij JES komen mensen terug. Ik herinner me meisjes die hier ooit hun animatorcursus deden. Plots zaten ze hier aan het onthaal of deden hun stage bij kadervorming. Dan denk ik: "Tof, na die eerste kennismaking komen ze terug." Er wordt dan ook goed voor de vrijwilligers gezorgd. We worden niet aan ons lot overgelaten."

De meeste kinderen en jongeren groeien geleidelijk aan naar een vrijwilligersengagement toe. Ze komen eens proeven van het aanbod, en dat smaakt vaak snel naar meer. Ze willen meer betrokken worden op de werking, willen vrijwilliger worden en al dan niet zelf projecten opzetten. Vanaf 16 jaar kunnen jongeren een animatorcursus volgen. Ze leren er met kinderen omgaan en de stad gebruiken als een creatieve speeltuin. Na het volgen van de cursus zijn ze klaar om als vrijwilliger met kinderen en jongeren aan de slag te gaan.

JES werkt competentiegericht.

Doorheen hun vrijwilligersengagement leren jongeren hun talenten en competenties beter kennen. Het vrijwilligerswerk biedt hen een omgeving waarin ze kunnen experimenteren en hun competenties en talenten ook (verder) ontwikkelen. Regelmatig wordt er stil gestaan, gereflecteerd (waar sta ik nu? waar wil ik naartoe? welke stappen moet ik daartoe zetten?) en waar nodig bijgestuurd. Deze reflectiemomenten, individueel en in groep, vormen een belangrijke rode draad doorheen de competentietrajecten die JES-vrijwilligers doorlopen. Er wordt vaak in groep gewerkt, we beschouwen groepsgerichte trajecten waarin jongeren in dialoog gaan en leren van elkaar als een sterkere leeromgeving eigen aan het jeugdwerk. De vrijwilligers leren doorheen hun traject ervaringsgericht, kortweg leren door te doen. De vrijwilligers krijgen daarbij ook ruimte waarbinnen ze ook mogen mislukken, met de nodige reflectie valt net daaruit veel te leren.

Door de leerervaring van de vrijwilligers tijdens de reflecties te vertalen in competentietermen, wordt ze ook relevant binnen andere sectoren. De jeugdwerker biedt doorheen de competentietrajecten de nodige ondersteuning, creëert voldoende veiligheid én zorgt tegelijkertijd voor voldoende uitdaging.

"Er zijn reflectie-momenten met vrijwilligers: wat wil je nog doen? Wat wil je nog bijleren? Wat zie je nog zitten? Dat is de kracht van het vrijwilligers-werk bij JES."

- Gaëtan

Nadia Sorgho

geeft dansles en is vrijwilliger bij DanceDust

Dansen is wat Nadia Sorgho (21) bij JES vaak doet. Elke woensdag geeft ze les aan dertig meisjes in de Antwerpse wijk Luchtbal. En ze zet haar schouders onder dansevents als DanceDust en Afrowar. “Mijn meisjes zien optreden maakt me supertrots.”

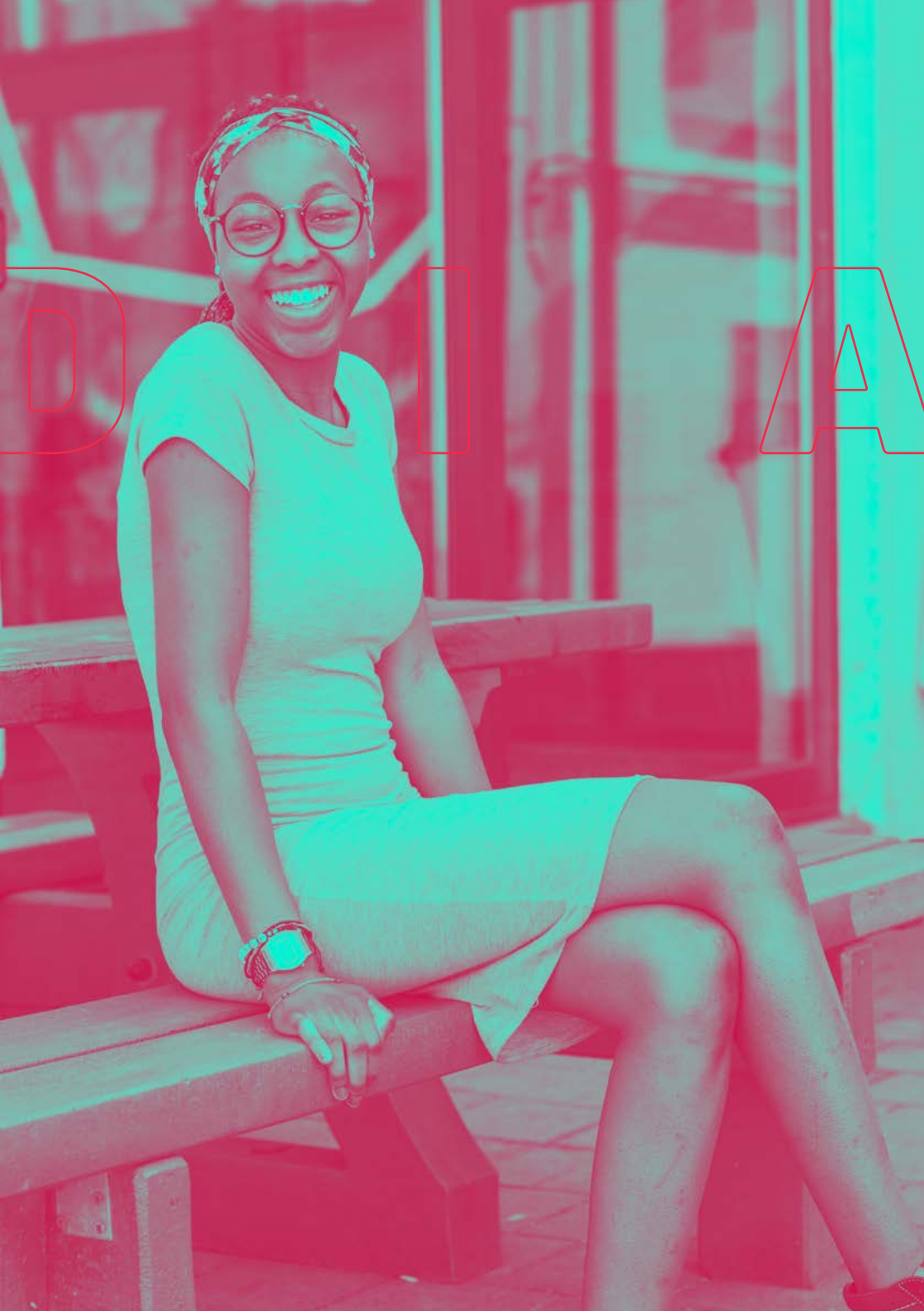
D
I
A

"Dit voelt echt als iets van ons, ik denk niet dat we dit snel loslaten."

Nadia: "Ik stond ooit nog op de pleintjes voor JES en ik begeleid nog steeds de knutselwerking. Maar de danswerking, daar ben ik het vaakst mee bezig. Ik geef dansles aan meisjes tussen 10 en 16 jaar en werd ook vrijwilliger bij DanceDust omdat mijn zus dat heel graag mee wilde organiseren. Ze wilde niet alleen gaan en het leek me wel leuk. Ik ben blijven hangen en drie edities later zijn we er nog steeds bij. Ik ben niet degene die veel taken op zich neemt, daarover ga ik niet liegen. Er zijn er die coaches of dansgroepen zoeken, dat is veel werk. Ik ga naar de vergaderingen, praat mee en geef mijn mening. En ik sta op DanceDust zelf elke keer aan het onthaal. Ik denk dat ik altijd bij DanceDust zal blijven, al ben ik er veertig of zo. Ik denk dat ik dat heel moeilijk ga kunnen loslaten. Ook voor de anderen geldt dat, DanceDust voelt echt wel als iets van ons. Het is ons kindje."

Eerste afro-event in Antwerpen

"Onlangs organiseerden we ons eerste afro-event Afrowar met battles en workshops, allemaal rond de Afrikaanse cultuur. Afrowar is gegroeid uit het DanceDustteam. De battles op DanceDust zijn vooral hiphop, geen afro. Daarom besloten we een apart event te organiseren, puur gericht op afro. Ook daar hadden we workshops, een battle en een afterparty. Afrowar was simpel, klein en leuk. Het was het eerste afro-event in Antwerpen en vooral de battle was een groot succes. Afro is heel populair geworden, overal ter wereld. Het is een hype, het is groot."

"Of ik trots ben dat wij het eerste afro-event in Antwerpen organiseerden? Ja, want we kregen heel positieve commentaren en iedereen was heel tevreden. Dat doet wel iets met je. Afrowar is echt gegroeid uit de vrijwilligers, we hebben een vrij sterke groep. We zijn ook allemaal dansers. Het idee kwam van ons, maar we kregen wel begeleiding van JES. Die ondersteuning is heel belangrijk voor ons, alleen zou ik dat niet zien zitten. In het begin wist ik echt niet hoe je zoiets organiseert. Vrijwilligers en vaste medewerkers kunnen elkaar aanvullen. De eersten hebben vaak veel connecties in de danswereld, de laatsten regelen zaken zoals het geld."

Mijn meisjes willen echt optreden

"Het is gewoon leuk te weten dat je mensen de kans geeft om op het podium te staan. Bij de opstart was het doel van DanceDust: Antwerps talent een kans geven, want die kregen ze toen niet zo vaak. De eerste keer was ik erbij als deelnemer en ik heb dat toen ook zo ervaren. Vandaag laten ook deelnemers uit andere steden hun talent zien. De laatste editie trad de groep op waaraan ik les geef. Mijn meisjes willen echt optreden, dus regel ik optredens voor hen. Ik contacteer elk event in Antwerpen om te vragen of ze nog dansgroepen nodig hebben. En ik denk dat dit de eerste keer is dat er zoveel optredens zijn sinds er een danswerking is op Luchtbal."

"Mijn zelfvertrouwen is hier echt wel sterk toegenomen, ik zou vroeger nog niet de helft doen van wat ik nu doe."

"Ik ben hun dansleerkracht, maar ze zien me ook als hun grote zus. Ik laat hen zien dat ik de touwtjes in handen heb.
Er zal een dag komen dat zij het overnemen van mij, ik zal er niet eeuwig en altijd zijn. Ik wil dat ze alles zien en leren van mij zodat zij dat op hun beurt kunnen meegeven aan de volgende generatie. Want anders zakt het misschien terug in elkaar. Vroeger trad deze groep heel weinig op. Ik heb daarin verandering gebracht en ik wil dat dat zo blijft. Of ik trots ben als mijn meisjes optreden? Tuurlijk, ja! Want dat is een grote groep van bijna dertig meisjes. Ik sta daar elke woensdag alleen, elke week ben ik weer hees omdat ik zoveel moet roepen. Ik probeerde verschillende methodes uit: op een fluitje blazen, roepen, gewoon stil zijn, op de grond zitten, preken, boos worden, dreigen dat ik zou stoppen, maar dat geloven ze niet. Ik zoek methodes om me beter voor te bereiden, daarvoor wil ik graag een cursus volgen."

"Er is superveel talent"

"De meisjes zijn met zoveel, maar ik vind dat ze het goed moeten doen. Er is superveel talent, het zou zonde zijn mocht ik hen achterlaten met al die talenten en capaciteiten. Nee, dat zou ik niet aankunnen. Gewoon zo wat dansen, dat zie ik niet zitten. Het is de eerste keer dat ik aan hen lesgeef, daarvoor gaf ik altijd aan de jongere groep les, maar die werd me te jong. Ik wilde mezelf uitdagen en ontdekken hoe ver ik hen kan brengen. En uiteindelijk is dat best goed gelukt. Elke woensdag komen er weer dertig meisjes, dat zit daar bomvol. Ze mochten onlangs meedoen in een videoclip van een opkomende zangeres uit Antwerpen. Ik vind dat echt belangrijk, ik ben heel trots op hen."

"Ik ben altijd wel sociaal geweest, ik kon altijd met iedereen overweg. Ik heb dan ook zoveel mensen leren kennen bij JES. Ik dacht eerst dat er alleen JES in Luchtbal was, maar ontdekte later dat JES zoveel groter is. Mijn zelfvertrouwen is hier echt wel sterk toegenomen, ik zou vroeger nog niet de helft doen van wat ik nu doe. Deelnemen aan battles doe ik wel nog niet, daar ben ik echt nog niet klaar voor. Zelfvertrouwen uit zich in de dingen die ik durf doen met mijn groep."

JES werkt participatief

Doorheen hun engagement staan vrijwilligers altijd aan het roer van hun eigen traject. JES gelooft in de kracht en het potentieel van de jongeren. We geven hen vertrouwen, verantwoordelijkheid en ruimte om hun eigen ding te doen. Tegelijkertijd daagt JES de vrijwilligers ook uit door een aanbod te voorzien dat hen uit hun comfortzone haalt. En zo ziet JES jonge stedelijke vrijwilligers groeien: jongeren waarvan velen het niet zouden verwachten, nemen als vrijwilliger verantwoordelijkheden op, verleggen hun grenzen en zetten activiteiten op ten dienste van de buurt. Ze nemen hun traject meer en meer in handen, worden er mede-eigenaar van, en zo ook meer en meer van hun leefomgeving, wijk of zelfs stad. Deze jongeren voelen dat ze vertrouwen krijgen van de JES-medewerkers en andere jongeren. Een erg belangrijk aspect, des te meer omdat ze dat elders vaak niet krijgen. Jonge vrijwilligers krijgen zo de kans om op eigen kracht en met de ondersteuning die zij zelf kiezen hun succes op te bouwen.

In een aantal vrijwilligerswerkingen van JES zoeken we de grenzen van het mede-eigenaarschap op. Zowel in de samenstelling van een aanbod met activiteiten voor de buurt als in de uitvoering van dat aanbod, zijn de betrokken jongeren zelf aan zet. De aandacht van de JES medewerker gaat dan vooral uit naar coaching van de competentietrajecten die de jongeren doorlopen en het bieden van het (logistieke) kader.

"Het idee kwam van ons, maar we kregen wel begeleiding van JES. Die ondersteuning is heel belangrijk, alleen zou ik dat niet zien zitten"

- Nadia

Abdo Sabbagh

is vrijwilliger en gaat voor de instructeurcursus

Zo'n vier jaar geleden kwam Abdo Sabbagh (19) vanuit Syrië naar België. Al na een half jaar ontdekte hij de activiteiten van JES Gent. Vandaag is hij een gedreven vrijwilliger die op punt staat om de instructeurcursus te volgen. "Feedback geven aan andere vrijwilligers lukte me eerst niet, maar nu sta ik daarin veel sterker."

“Zo’n organisatie waar je als vrijwilliger actief kan zijn, dat was nieuw voor mij.”

Abdo: "Toeval bracht mijn vriend Bilal en mij bij JES Gent. We waren in de buurt op schooluitstap en picknickten in het gebouw van JES. We kregen een flyer over een fietstocht voor nieuwkomers van JES. Dat leek ons wel leuk, we hebben dan ook meegedaan. Nadien volgden heel wat andere activiteiten, zoals een tweedaagse met overnachting in tenten aan de Blaarmeersen. Later deed ik ook de animatorcursus en werkte ik soms als animator met kinderen tijdens feestjes van JES. En ik volgde ook de hoofdanimatorcursus. Daarna begon ik als vrijwilliger bij de nieuwkomerswerking. Ik begeleidde een fietstocht en binnenkort doe ik dat opnieuw, deze keer gedurende vier dagen. De medewerkers van JES nodigen me geregeld uit op activiteiten als deelnemer of begeleider. Ze weten dat ik altijd mee wil."

Nieuwe plekken en nieuwe mensen

"Ik was nog maar zes maanden in België toen ik bij JES terechtkwam. Ik heb zo het land leren kennen: Gent, Ronse, Brussel, Brugge. Ook hier in Gent ontdekte ik nieuwe plekken. En ik leerde meer mensen kennen. Op een vrijwilligersweekend vertelden andere vrijwilligers over hun ervaringen en ik onthield dat zodat ik het later zelf kon gebruiken. Zo leerde ik wat je kan doen als twee gasten vechten, deelnemers niet willen luisteren, iemand geen moeite doet. Als je een begeleider bent, ben je altijd een voorbeeld. Je moet echt opletten wat je doet. In het begin nam ik het vrijwilliger zijn niet altijd zo serieus. Dat vertelde men mij bij de evaluatie na een activiteit. Ik vond dat wel lastig omdat ik niet op mezelf had gelet om mijn taak als begeleider serieus te nemen. Dat ik kritiek kreeg vond ik niet erg, ik vond het goed zodat ik er meer op kon letten."

"JES heeft me veel geholpen met het Nederlands. Soms maak ik fouten, maar de andere vrijwilligers lachen me niet uit. Ze zeggen hoe ik iets moet zeggen, daar leer ik uit. Door met elkaar te spreken, leer ik ook bij. En als ik iets niet versta, vraag ik wat het betekent. Ik heb wel schrik om fouten te maken en daarom zeg ik soms niets. Zo waren we eens ergens op bezoek en daar ging het echt over megamoeilijke dingen. Toen bleef ik stil, luisterde en probeerde zo iets te leren. Ik studeer automechanica, zit in het 5de beroeps. Alles wat ik leer, gaat over auto's. Woorden die over auto's gaan, die ken ik goed (lacht). Maar ook als ik bijvoorbeeld een bepaald spel niet ken, tonen andere vrijwilligers me hoe het in elkaar zit. Zo kan ik het zelf toch uitleggen aan de deelnemers aan een activiteit. Ik krijg veel hulp van andere vrijwilligers of beroepskrachten.

Met vragen over school en andere zaken kan ik hier ook terecht. Soms spreek ik in de stad af met Musa, een goede vriend die ik leerde kennen bij JES. We praten dan bijvoorbeeld over school of andere privédingen."

"Wij" wordt "ik"

"Ben ik bij JES veranderd als persoon? Ja. Vroeger was ik degene die altijd boos werd. Ik was meestal stil, maar kon plots heel kwaad worden. Ik begon meteen te roepen. Ik zag bij JES hoe andere vrijwilligers en beroepskrachten met elkaar omgaan. Nu word ik helemaal niet meer boos. Doe maar wat je wilt, je krijgt me niet meer kwaad (lacht). Ik vind dat super, dat ik zo veranderd ben. Tijdens de hoofdanimatorcursus moesten we feedback geven over anderen, goede en slechte dingen zeggen. Dat vond ik echt moeilijk. Ik kon niet zeggen "ik vind dat", ik gebruikte altijd "wij". Echte feedback geven, dat lukte me eerst niet. Maar ik heb het op die cursus wel geleerd. Ik oefende en op het einde lukte het mij wel, al bleef het moeilijk. Nu ben ik daarin veel sterker dan vroeger."

"Een jeugdorganisatie als deze bestond in Syrië helemaal niet"

"Zo'n organisatie waar je als vrijwilliger actief kan zijn, dat was nieuw voor mij. Ik was nog maar net in België en minderjarig toen ik vrijwilliger werd. Ik kon niet werken, had echt niets te doen. Ik zat gewoon thuis of in het park, ik kende ook niet zo veel mensen. Een jeugdorganisatie als deze bestond in Syrië helemaal niet. Dat was allemaal nieuw, ik was blij om het te ontdekken. De eerste keer kwam ik met mijn schoolvriend Bilal naar JES. Ik was in het begin eigenlijk altijd met hem. We babbelden veel met elkaar, maar hij kent mijn taal niet, dus we leerden Nederlands van elkaar, we hielpen elkaar. In het begin bleven we altijd samen op JES. Na een tijdje kwamen we hier samen toe, maar zochten dan andere mensen op. Toen hadden we elkaar niet meer de hele tijd nodig."

"Ik was er altijd"

"Ik wil sowieso de instructeurcursus nog volgen. Om me te helpen met mijn taal, maar ook omdat ik dan meer werk kan doen, bij vzw's en zo. En ik wil me blijven inzetten als vrijwilliger bij JES, want het is aangenaam dat je nog meer mensen leert kennen. Ik krijg hier ook veel vertrouwen. Ze zeggen me: "De fietsen mag je altijd gebruiken, je mag alles proberen. Als je een activiteit wil bedenken met de gasten, kan dat." Vroeger was ik er altijd. Als ze me lieten weten dat er iets te doen was op JES, dan stond ik er als eerste. Maar nu ben ik even meer bezig met mijn papieren. In juni krijg ik het antwoord: mag ik hier blijven of moet ik terug. Ik ben daarop gefocust, ik weet niet of ik er positief over kan zijn of niet. De papieren van mijn ouders zijn in orde, die van mijn zus en mij nog niet. Ik zit daar vaak mee in mijn hoofd."

JES werkt drempelverlagend

Sommige doelgroepen vinden hun weg niet in het 'standaardaanbod' van JES. Ze zijn nog te onvertrouwd met concepten als vrijwilligerswerk en jeugdwerk, erg onzeker, jong, de taal niet machtig ... maar kunnen net zo gedreven zijn om een engagement als vrijwilliger op te nemen. Om dat mogelijk te maken, heeft JES gezocht naar aangepaste trajecten met 'opstap-'modules. We geven jongeren de kans om stap voor stap vrijwilliger te worden, en maken de drempel zo minder groot. Ze bepalen hun eigen tempo, het initiatief ligt bij hen. Niemand wordt geforceerd. De JES-medewerkers laten de jongeren laagdrempelig en vrijblijvend kennismaken met de JES-werking en bouwen het nodige vertrouwen op. Zo heeft JES ondertussen al heel wat nieuwkomers kennis laten maken met jeugdwerk en een vrijwilligersengagement daarbinnen, kunnen meisjes hun eerste stappen als vrijwilliger binnen de meisjeswerking zetten en volgden 12- tot 15-jarige jongeren hun eerste vorming in het jeugdwerk via een assist-animatorcursus. Eens deze jongeren hun plek gevonden hebben, komen ze vanzelf in de 'reguliere' vrijwilligerswerking terecht.

"Ik krijg hier ook veel vertrouwen. Ze zeggen me: "De fietsen mag je altijd gebruiken, alles mag je proberen."

- Abdo

YOUS

Youssra Tahiri

begon als vrijwilliger en werkt nu bij JES

Dat ze zich acht jaar geleden nooit had kunnen voorstellen dat ze vandaag zou staan waar ze nu staat, vertelt Youssra Tahiri (24). Toen schreef ze zich in voor een hulpanimatorcursus om op de speelpleinen te kunnen werken. Vandaag werkt ze voor JES en is ze één van de nationale voorzitters van Chirojeugd Vlaanderen.

S S R A

“Ik wil dat jongeren een plaats krijgen in de maatschappij”

Youssra: "Door die hulpanimatorcursus acht jaar geleden leerde ik JES kennen. Vanaf dan konden ze op me rekenen om te helpen bij activiteiten. Toen ik zestien was, volgde ik een animatorcursus. Daarna belandde ik in de 'werkgroep animatoren' van JES. Daar ontstond het idee om een uitwisseling op te zetten. Zo kwam het dat we met tien Brusselse jongeren een uitwisselingsproject met jongeren uit Ierland organiseerden. Onze groep is daardoor heel hecht geworden en na dat uitwisselingsproject wilden we een band houden. We beslisten om onze groep een eigen naam te geven: de Souffleurs. We profileerden ons vanaf dan onder die naam, die stond voor geëngageerde vrijwilligers. Waar we konden bijdragen op feesten en vormingen deden we dat. En omdat we nog iets extra wilden doen met onze groep, beslisten we om samen een animatorcursus te geven. Dat boeide ons heel erg.
We voelden ons gewaardeerd omdat we dat met ons tienen samen konden doen."

Feedback en frustraties

"Dankzij Sarah, de beroepskracht die ons begeleidde, zijn we geraakt waar we nu staan. Zij heeft ons altijd gemotiveerd om initiatief te nemen en betrok ons als vrijwilligers die een rol konden spelen in de organisatie. Samen de cursus geven was ons initiatief, maar Sarah moedigde ons aan om het effectief te doen. Nu ik zelf met jongeren werk bij JES, besef ik wat zij allemaal met ons deed. De cursus is nu vier jaar geleden. Het was superleuk om te doen, we hebben goed gelachen. En ook al maakten we wel eens ruzie, we bleven een hechte groep. Die ruzies waren dan ook heel snel opgelost, dat was een kwaliteit van onze groep. We konden goed met elkaar omgaan en heel goed feedback geven aan elkaar (lacht). En die feedback kon soms voor frustraties zorgen, maar die frustraties zorgden ervoor dat je sterker werd."

"Het leeftijdsverschil met de deelnemende jongeren was niet zo groot, maar ze zagen ons toch als voorbeeld en waren trots op ons. We inspireerden hen en ze wilden ook Souffleurs worden. Doordat we intussen afstudeerden en werken, werd het moeilijk om de oorspronkelijke groep Souffleurs te laten bestaan. Maar dat is ook positief, want het betekent dat we onze weg gevonden hebben en vertrokken zijn. We zien elkaar soms nog en hoewel we als groep niet meer als Souffleurs door het leven gaan, noemen we onszelf nog steeds zo. We zijn nog steeds heel erg geëngageerd in Brussel, in het jeugdwerk vooral."

Een job bij JES

"Ik combineerde het engagement bij JES een tijd met dat bij Chiro Jijippeke in Molenbeek. Eerst was ik er leidster, maar na één jaar werd ik al groepsleidster. Ik kende de Chiro toen nog niet zo goed, ik zat er als kind zelf nooit in. Maar ik vond snel mijn plaats en bleef drie jaar groepsleidster. Ik stopte toen ik begon te werken als vormingsmedewerker bij JES. Dat doe ik nog steeds, gecombineerd met een andere halftijdse taak als jeugdwerker voor JES in Elsene. Daarnaast ben ik in mijn vrije tijd één

"Wat ik bij JES geleerd heb, is vooral het zelfvertrouwen te hebben om te durven en te experimenteren."

van de nationale voorzitters van de Chiro. Toen ik in Molenbeek stopte, wilde ik actief blijven bij de Chiro en sloot ik me aan bij de commissie diversiteit, wat ik superinteressant vond. Het ging niet meer over met kinderen spelen, wel over inhoudelijke thema's. Dat werd echt wel mijn ding. Daarna volgde de vraag om me kandidaat te stellen als één van de nationale voorzitters."

"Hoe ik kijk naar mijn traject van een jeugd zonder jeugdwerk over een cursus om op de speelpleinen te werken tot een job bij JES en het nationaal voorzitterschap van de Chiro? Eerlijk gezegd besef ik soms niet met welk traject ik bezig ben. Als ik dat nu zo vertel, denk ik: "Eigenlijk heb ik wel veel gedaan." Maar als je bezig bent, sta je daar niet bij stil. Ik heb het altijd leuk gevonden om te helpen, dingen te veranderen, in gang te zetten … Ik kan ook niet stilzitten. Ik wilde me altijd inzetten voor kinderen en jongeren, die wil ik zien groeien en zich zien ontwikkelen. Intussen ben ik zelf ook echt gegroeid. Acht jaar geleden kon ik me echt niet indenken dat ik nu bij JES zou werken en nationaal voorzitster van de Chiro zou worden."

Uit de comfortzone

"Wat ik bij JES geleerd heb, is vooral het zelfvertrouwen te hebben om te durven en te experimenteren. Dat leerproces was een deel van mijn persoonlijk traject. Ook belangrijk was het vertrouwen dat wij kregen om initiatief te nemen, onze mening te zeggen over bepaalde zaken, om ons op ons gemak te voelen. Ook in het netwerken ben ik geëvolueerd. Ik ben altijd sociaal geweest, maar je kan sociaal zijn en toch niet kunnen netwerken. Nu ga ik alleen naar andere organisaties om er te netwerken, maar dat kon ik vroeger niet. Ik heb het echt wel geleerd doorheen de jaren bij JES en de Chiro. Ik kan meer dan vroeger uit mijn comfortzone stappen. En als ik in mijn stretchzone zit, weet ik dat ik altijd op mijn twee organisaties kan rekenen om me verder te helpen."

"Ik wil dat kinderen en jongeren een plaats krijgen in de maatschappij. Ik wil dat ze weten dat ze ook veel kunnen betekenen voor andere kinderen, jongeren, volwassenen zelfs. Als volwassenen moeten we beseffen dat we heel veel kunnen leren van kinderen en jongeren. Het feit dat kinderen en jongeren in een organisatie actief zijn en op iemand kunnen rekenen, kan enorm veel met hen doen. Ze kunnen ergens terecht en krijgen steun, dat versterkt hun zelfvertrouwen en welbevinden. Het is ook goed om naast je familie nog mensen achter jou te hebben die je ondersteunen en motiveren. Dat geeft je een gevoel van waardering, je weet: "Ik ben een mens, ik heb talenten en capaciteiten." Dat maakt dat je je sterktes naar boven kan halen en sterker in je schoenen staat. Dat heb ik zelf zo ervaren."

Risico's durven nemen

"JES heeft altijd laagdrempelig gewerkt en dat heeft er voor gezorgd dat ik makkelijk kon instappen en risico's durfde nemen. Ik merk ook bij andere jongeren dat die laagdrempeligheid er voor zorgt dat ze meer durven en stap voor stap gaan groeien. Ze krijgen de tijd om het geleidelijk aan te pakken en dat is voor jongeren soms wel belangrijk. Zeker als het gaat om jongeren die voorheen geen ervaring hadden met jeugdwerk. Niemand wordt gebruuskeerd en dat creëert een vertrouwensband. Dat heb ik zelf zo beleefd en probeer ik nu aan mijn jongeren ook mee te geven. Alles wat ik als vrijwilliger bij JES geleerd heb, is een meerwaarde voor mijn werk met jongeren."

JES zet rolmodellen in

JES ziet vrijwilligers ook uitgroeien tot rolmodellen, en vaak doen ze dat met het nodige charisma. Ze worden sterker in hun rol, worden een voorbeeld voor anderen en nemen de coaching van de volgende generatie(s) op zich. Zo inspireren vrijwilligers (en ook medewerkers!) elkaar en groeien ze samen. De herkenbaarheid van de rolmodellen stimuleert ook weer andere kinderen en jongeren uit de buurt om aan de slag te gaan als vrijwilliger. En ook de rolmodellen groeien op hun beurt wel eens door naar professionele (JES-)jeugdwerker. Het vertrouwen en respect van de jongeren uit de buurt hebben ze al.

"Het leeftijdsverschil met de deelnemende jongeren was niet zo groot, maar ze zagen ons toch als voorbeeld en waren trots op ons. Ze inspireerden hen, ze wilden ook Souffleurs worden"

– Youssra

Liesa Rutsaert

was stagiair en werd vrijwilliger

Een stage waarin ze wilde ontdekken wat haar professionele toekomst is, daarmee begon het verhaal van Liesa Rutsaert (27) bij JES. Ze vond er veel meer dan enkel de oriëntatie in haar zoektocht naar werk. Vier jaar als vrijwilliger bij JES leverden haar hechte vriendschappen en een opmerkelijke persoonlijke ontwikkeling op. En dat verhaal is nog niet afgelopen. “Zolang ik word uitgedaagd, blijf ik dit doen.”

“Hier kreeg ik héél veel zelfvertrouwen”

Liesa: "Ik werk in het Huis van Alijn en het MIAT (Museum over Industrie, Arbeid en Textiel, red.). Ik doe er sociaal-cultureel werk. Het is werk op macroniveau, op niveau van de organisatie. Mijn vrijwilligerswerk bij JES, dat is microniveau, werken met de gasten zelf. Die combinatie vind ik ideaal. Als je altijd achter je bureautje zit, beland je al snel in een gouden kooi. En ik doe mijn vrijwilligerswerk gewoon graag, het is een uitlaatklep. Ik leer er ook ongelofelijk veel door bij. Ik ben hier opengebloeid, ik heb héél veel zelfvertrouwen gekregen. Het heeft me de bevestiging gegeven dat ik in de sociaal-culturele sector wil werken en het zelfvertrouwen om die stap effectief te zetten. Op mijn werk vecht ik dingen aan en probeer die te veranderen. Ik zou dat vier jaar geleden - zonder wat ik bij JES leerde - niet gekund hebben."

Elke stagiair eindigt als vrijwilliger

"Ik kwam bij JES terecht door een werkstage. Ik was 23 en volgde een traject om te ontdekken in welke sector ik verder wilde. Die stage duurde amper zes weken, maar ik bleef nadien als vrijwilliger elke dag komen. Ik was werkzoekend en dat gaf me het gevoel nuttig bezig te zijn. Daarna volgde ik een instructeurcursus en hielp ik sporadisch eens mee met een vorming of een cursus. Mijn engagement ging in golven. Ik ben na een tijd sociaal-cultureel werk gaan studeren en op de duur werd de combinatie van werk, studies en JES te veel. Nu draai ik hier vooral in het weekend mee. En deze zomer geef ik voor het eerst zelf een instructeurcursus. Maar met die stage is het dus allemaal begonnen. Tegen elke stagiair die later bij JES begon, zei ik: "Je mag er zeker van zijn: je zal hier als vrijwilliger eindigen." En er zijn er niet veel die ooit het tegendeel bewezen (lacht)."

"Toen ik hier aan mijn stage begon, was ik net door een heel moeilijke periode gegaan, waardoor ik gestopt was met mijn studies. Ik zat in negatieve spiraal: ik ontwikkelde een sociale faalangst, mijn zelfvertrouwen zakte, waardoor werk zoeken nog moeilijker liep. Bij JES kreeg ik de bevestiging dat ik goed ben in sociaal-cultureel werk en dat dit de richting is die ik uit wil. Dat zorgde ervoor dat ik stilaan openbloeide. In het begin zat ik braaf en bedeesd achter mijn computer en durfde ik niets te zeggen. Nu loop ik hier al dansend rond. Ik moest wel een drempel overwinnen om er te staan voor de jongeren. Zeker bij nieuwkomers moet je zelf het initiatief nemen, de eerste stap zetten. Maar als je verlegen bent, durf je dat niet. Ik leerde snel dat ik dat wel moest doen, wilde ik iets met die gasten opbouwen."

"Oké, we gaan naar Jordanië"

"Zolang ik dit vrijwilligerswerk graag blijf doen en de meerwaarde voor mezelf en JES zie, blijf ik dit doen. Het daagt me nog steeds uit. Bij JES houden ze daar echt rekening mee. Neem bijvoorbeeld de instructeurcursus die ik deze zomer voor het eerst geef: ze weten dat ik die al lang wil geven. Het is leuk dat je die uitdagingen krijgt. Moest ik constant dezelfde cursussen geven, dan zou mijn interesse wel zakken. JES heeft daar oog voor en daagt iedereen individueel uit. Tijdens mijn hele traject bij JES

"De kans was onbestaande dat ik dat zou kunnen doen, dacht ik. Bij JES zeiden ze: "Oké, we doen dat gewoon."

heb ik ontzettend veel kansen gekregen. Zo hoorde ik op school dat studenten in Jordanië zelf een project mochten realiseren. De kans was onbestaande dat ik dat zou kunnen doen, dacht ik. Bij JES zeiden ze: "Oké, we doen dat gewoon." Hoewel ik dacht dat ik dat niet zou kunnen, ging ik plots naar Jordanië. "Kom, we doen dat gewoon", dat is een heel belangrijke instelling die ik bij JES geleerd heb. Soms mislukken die projecten, soms lukken ze megagoed. Maar ze hebben hier altijd de drive om volle bak voor iets te gaan. In Jordanië gaf ik met beroepskracht Liesbet een hoofdanimatorcursus aan jongeren die zelf projecten organiseerden voor kinderen in vluchtelingenkampen. Dat was een ongelofelijke ervaring. We moesten elke avond tot na middernacht nadenken hoe we het met die groep zouden aanpakken. Dat was heel interessant. Achteraf zag ik op Facebook dat ze echt met die gasten in vluchtelingenkampen aan de slag gingen. Dat gaf me veel voldoening."

Samen groeien

"Abdo en Bilal leerde ik kennen toen ik net bij JES zat. Op dat ogenblik waren ze nog maar enkele maanden in België en deden ze mee aan de fietstweedaagse voor nieuwkomers. Later

hebben we hen overtuigd om deel te nemen aan de animatorcursus, de eerste die ik zelf gaf. Ook op mijn eerste hoofdanimatorcursus waren zij deelnemers. Ik vind het geweldig dat we samen aan het groeien zijn. Als vrijwilligers doen we verschillende projecten samen, we zijn goede vrienden geworden. We inspireren elkaar. Als ik zie hoeveel ze gegroeid zijn, dan ben ik zo trots op hen. Ook Musa is een vrijwilliger die me heel erg inspireert, wij geven samen vormingen en cursussen. We hebben veel steun aan elkaar. Ik herken bij hen ook het toenemende zelfvertrouwen en het feit dat JES een houvast is, maar tegelijk een plek waar je kan experimenteren."

"Bij JES ontmoet ik jongeren met de meest uiteenlopende achtergrond. De typische vooroordelen vallen hier weg. Iedere persoon is een individu, je kan bepaalde stereotypen niet aan culturen of godsdiensten linken, dat heb ik hier wel geleerd. Op een cursus moeten de deelnemers zeggen hoe ze zich echt voelen. Zo begin je hen als individu te zien. In het begin had ik altijd de gewoonte om te vragen van waar iemand afkomstig was. Maar nu maakt het niet meer uit, zolang ik zijn naam maar ken en weet wat hij graag doet en eet. Dat is al voldoende."

Onnozel doen

"Of ik anderen heb geïnspireerd? Moeilijk om dat over mezelf te zeggen. Ik heb het gevoel dat we als vrijwilligers en medewerkers elkaar constant inspireren. Ik krijg wel geregeld de feedback dat ik anderen kan inspireren door heel enthousiast te zijn en eens onnozel te doen, wat out-of-the-box te denken. Je kan het ijs breken door te laten merken dat onnozel doen mag. Mensen spiegelen elkaars gedrag, dat is mijn leuze. Als je wilt dat mensen gemotiveerd zijn en zichzelf zijn, moet je dat ook zelf zijn. Die boodschap geef ik deelnemers aan een cursus mee voor als ze later zelf voor een groep staan. Je moet dat natuurlijk met enige naturel doen, maar dat is ook bij mij gegroeid. In het begin lukte me dat nog niet (lacht)."

Fatiha Oyatto

is actief in de wijk én in overkoepelende projecten

Bijna al haar vrije tijd gaat naar JES, vertelt Fatiha Oyatto (18), maar dat vindt ze niet erg. Ze doet haar vrijwilligerswerk niet alleen heel graag, Fatiha merkt ook op dat JES sterk bijdroeg aan haar eigen ontwikkeling. “Ik sta nu sterker in mijn schoenen dan enkele jaren geleden.”

I H A

“De dingen die ik zelf leerde, wil ik doorgeven”

Fatiha: "Als veertienjarige kwam ik bij JES in mijn wijk Rozemaai (in Antwerpen, red.) terecht en al gauw hielp ik mee met de kinderwerking. Ze boden me de animatorcursus aan en vorig jaar volgde ik de hoofdanimatorcursus. Ik begeleid de meisjes- en de kinderwerking in Rozemaai, maar doe ook mee met verschillende overkoepelende projecten, vooral voor meisjes. Die helpen me te bepalen hoe ik in het leven wil staan. Sommige projecten begeleid ik nu zelf mee, zoals M-Power. Daarin leren we jongens en meisjes hoe ze zelf activiteiten kunnen organiseren."

Sterker en socialer

"Of ik dingen heb bijgeleerd? Zeker. Ik was vroeger een meisje dat heel onzeker was, ik liet altijd over me heen lopen. Dankzij JES sta ik sterker in mijn schoenen en kan ik nu ook zeggen wat ik niet leuk vind, ook buiten JES. Ik zit in het voorlaatste jaar verzorging. Als ik op stage hoor dat ik te laat was, maar als dat niet waar is, durf ik te reageren. Als het niet waar is, is het niet waar. Vroeger zou ik toch gezwegen hebben. Ik was heel verlegen. Nu leer ik veel nieuwe mensen kennen, ben vooral door JES veel socialer geworden. Ik ben qua karakter sterker geworden. Vroeger is er heel veel gebeurd en wist ik niet hoe ik daarmee moest omgaan. Nu kan ik dat veel beter. Ik sta dus ook sterker in moeilijke situaties."

"Ik leerde dat vooral door de animatorcursus. En daarna door over dingen te praten, bijvoorbeeld met Amber, de vroegere jeugdwerker van Rozemaai. Of met Youssra, doe ook vrijwilliger is op Rozemaai. Zij is mijn grote zus. Die twee inspireren me en hebben me echt zien en doen opgroeien, ze hebben me sterker gemaakt. Dat wil ik ook doen met andere jongeren. Waarom? Omdat ik zelf niet echt een goede jeugd had, wil ik dat andere jongeren dat niet moeten meemaken. Ik heb liever dat ze weten hoe ze met iets moeten omgaan en niet zomaar over zich heen laten lopen. Dat is mijn motivatie. Ik zou het fijn vinden dat ook zij beter kunnen omgaan met moeilijke situaties."

Effect op de wijk

"De kinder- en tienerwerking van JES heeft effect op een wijk, dat heb ik gezien in Rozemaai. Vroeger was het daar niet echt veilig. Er was de bende van Rozemaai, de jongens hingen vaak rond in de speeltuinen, de ouders hielden hun kinderen altijd binnen. Nu komen de kinderen meer buiten en zijn de jongeren bij JES in plaats van rond te hangen

in de speeltuinen. Ze komen altijd met een glimlach naar JES, ze doen dat echt graag. De tieners van vroeger zeggen nu aan de twaalf- tot veertienjarigen om respect te hebben voor ons, de vrijwilligers van JES. "Zij houden het lokaal hier open voor jullie, maak het hier niet vuil en rommelig." Dat is echt wel heel sterk verbeterd. Ook buiten de activiteiten van JES voel je een verschil. De kinderen komen meer buiten spelen op de pleinen. Dankzij JES hebben ze meer vriendinnetjes en spreken ze vaker af in de speeltuinen. De oudere jongeren zijn veel vriendelijker geworden."

"Door het vol te houden, kwam er veel op mijn weg. Ik leerde hier veel dingen die interessant zijn voor later."

Keuzes maken

"JES neemt bijna al mijn vrije tijd in, maar dat vind ik niet erg. Als ik niet moet gaan werken, ben ik bij JES. Dat is iets dat ik heel graag doe. En wat ik hier leer, kan ik later zeker nog gebruiken. Ik leerde bepaalde keuzes maken of omgaan met andere mensen. Niet iedereen is hoe je denkt dat hij is. Ik ben voor iedereen heel vriendelijk omdat ik zelf wil dat ze dat voor mij ook zijn. Maar niet iedereen is zo. Het is mijn keuze om dan te zeggen: "Als je me onheus behandelt, hoef je niet meer in mijn contactenlijst." Ik blijf een gevoelig meisje, dat zal niet snel veranderen, maar het is wel anders nu. Als vroeger iemand tegen mij begon te schreeuwen, bleef ik daar lang over piekeren. Als iemand vandaag over me heeft geroddeld, zal ik me wel afvragen waarom die dat heeft gedaan. Maar ik zal er geen maanden meer over blijven piekeren. Mijn zelfvertrouwen is groter, ik sta sterker in mijn schoenen."

"Toen ik in het begin bij JES met die baldadige jongens werd geconfronteerd, was dat echt niet gemakkelijk. Ik wilde eerst niet meer komen. Maar ik bleef voor de kinderen, daar was ik heel goed mee, nog steeds. Ik heb er veel zien opgroeien. Omdat mijn eigen jeugd niet zo 'wow' was, wilde ik naar JES blijven komen om de kinderen een leuke jeugd te geven. Dat was mijn motivatie. Na een tijd werd ik sterker en waren er weer meer redenen om naar JES te komen. Door het vol te houden, kwam er veel op mijn weg. Ik leerde hier veel dingen die interessant zijn voor later. Je krijgt dingen mee, hoe je moet solliciteren bijvoorbeeld."

Nieuwe mensen en dingen

"Mijn vriendin Iris volgde dankzij mij de animatorcursus bij JES en is nu vrijwilliger bij ons in Rozemaai. Ik denk wel dat ik haar heb geïnspireerd. Ook zij had het thuis niet zo gemakkelijk en omdat ik dat weet, help ik haar. De dingen die ik zelf leerde, wil ik haar doorgeven. En omdat JES mij heeft geholpen, heb ik haar uitgenodigd om mee te komen. Ik vertelde haar dat JES me sterker maakte en dat dat volgens mij ook bij haar zo kan zijn. Door JES leer je namelijk nieuwe mensen en dingen kennen."

Duurzame winst ...

voor de jongere

Vrijwilligerswerk is een krachtige leeromgeving. Jongeren krijgen er de kans om zichzelf en anderen beter te leren kennen, en ze ontwikkelen er hun talenten en(sleutel)competenties . JES ziet vrijwilligers uitgroeien tot jongeren die sterker in hun schoenen staan en beter weten wat ze willen en hoe ze dat kunnen bereiken. Ook het netwerk van de vrijwilligers verbreedt. JES brengt hen in contact met andere organisaties, mogelijke stageplaatsen, andere settings ...

Dat een jongere versterkt wordt door zich in te zetten als vrijwilliger binnen het jeugdwerk vertaalt zich ook naar andere domeinen. Zichzelf beter leren kennen, draagt zo bijvoorbeeld bij aan de oriëntatie van jongeren binnen hun vrije tijd, verdere opleiding en/of tewerkstelling. Of door verworven competenties te benoemen en er over te reflecteren, kunnen ze deze ook inzetten in hun zoektocht naar een job.

voor de omgeving en de maatschappij

De impact van het vrijwilligerswerk op het individu straalt ook af op (andere jongeren in) de werking, op de buurt en zelfs op de maatschappij in het algemeen. In wijken waar JES al langer actief is, stellen we vast hoe de inzet van jonge vrijwilligers een wezenlijk verschil maakt. Jongeren nemen spontaan verantwoordelijkheid op voor hun buurt, bewoners leren elkaar beter kennen en we zien meer solidaire wijken ontstaan. Iets terugdoen voor de wijk is dan ook een drijfveer die JES-vrijwilligers vaak benoemen. Vrijwilligerswerk geeft hen de kans om uit eigen motivatie iets terug te doen voor de samenleving.

Jongeren die bij JES een vrijwilligerstraject lopen leren hun engagement ook in een breder perspectief te zien. In een aantal recente initiatieven moedigen we jongeren aan om hun inzichten over jong zijn in de buurt en de stad in het algemeen te delen met andere stadsbewoners en -gebruikers, het beleid, media ...

Het is duidelijk dat stedelijke jongeren erg gemotiveerd zijn om een vrijwilligerengagement op te nemen, dat getuigen de vele succesverhalen. Maar om dit mogelijk te maken en hen tegelijkertijd te versterken, is de intensieve begeleiding en coaching door professionele jeugdwerkers noodzakelijk. Het zijn de jeugdwerkers die er in slagen om hen te bereiken en de cruciale vertrouwensband uit te bouwen. Ze creëren een context waarbinnen vrijwilligers kunnen groeien, bieden een luisterend oor en nemen de tijd om met hen te reflecteren over hun leren. Jeugdwerkers bieden de jongeren een omgeving waarbinnen ze zich kwetsbaar mogen en durven opstellen en waar het al eens fout mag gaan.

Het stedelijk jeugdwerk versterkt niet alleen de individuele vrijwilliger, het zorgt ook voor duurzame winst voor de buurt, de stad en domeinen als onderwijs en tewerkstelling. In een breder plaatje draagt vrijwilligerswerk zo bij aan een antwoord op de stedelijke uitdagingen en de zoektocht van jongeren in de stad naar zingeving
en verbondenheid.

Redactie Matthias Van Milders en Katrien Ponsaerts
Eindredactie Johanna Plas
Foto's ©Cillian O'Neill

Lay-out Josworld
Verantwoordelijke uitgever Patrick Manghelinckx -
Kolenmarkt 66 - 1000 Brussel

Bedankt
Aan de vrijwilligers van JES die wilden meewerken aan deze publicatie en aan alle andere vrijwilligers van JES: een dikke, warme DANKJEWEL!

Een publicatie van JES vzw –
Werkhuizenstraat 3 1080 Brussel -
jes.be – 02 411 68 83 - ©2018